

برنجی سنه

شید بلك هر چمنه نشر اولونور

نومرو : ۳۷

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلبه لی
امیر علمی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتملیدر .
نسخه سی هر یرده یکر می پاره در .

۲۶ ذی الحجه ۳۲۸

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۳۰، آلتی آیلنی
۲۰ غروردر

ممالك اجنیه ایچون :
سنه لکی ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراقدر. اعلانات ایچون
اداره مأموری محمد زنی بکه مراجعت ایدیلیر .

۲۹ کانون اول افرنجی ۱۹۱۰

۱۵ کانون اول ۱۳۲۶

فایده مولا اوله قولا : انما حیث الذکر فیه ما تارک

اقتدارسز اقرارلری، باشقارلری مغدوربرافق شرطیله، معارف ایشلرینه وسائر ایشلره مسلط ایدنلر و حتی بالذات مسلط اولانلر کوریلدی، هله متادیا نظارتلری توصیه لریله اشغال ایدنلر بولوندی.

عارف عصمت بکک شخصی ایچون سویله میوز، محاکمه من عمویدر. بر ناظر، یوز غروشلق بر مکتب بوابندن اعتبار آیک دورلو خدمات ایچون کندینه آرو دوکن، وانتظار سالوننده ساعتلرجه ینه کله ین و حتی کوردیجی ردو استقاللری بیله آلدیرمایان بمعونلره نه اهمیت ویره ییلیر؟

هر کس، براز قیزدی؟ آلم آچققد، دییه کورله یوز. یتبولرله توارقلردن ماعدا هیچ کیمسه، آلمه مخصوص بر تاقیه، بر نس، بر قالیق، بر شاپقه کیمدیجی و آلتی اورتمدیجی ایچون بالطبع هر کسک آلتی آچققد. بو قدر ساده و عمومی بر حقیقتک ایکی ده برده نه یندر میان ایدیلدیکنه عقلمز ایرمیور! طلعتک بازار ایرتبی کونکی حرکتیه استیضاحات امکاتی قاپامش کی در. بو عصی و متهور ناظر من، یالکنز سوزه دکل، سوزی سویله ینله اسبابه ده اهمیت ویره ییور. شو حالده مخالفلرینک و هله کندی فرقه-سندگی مخالفلرینک بر چوققه، کندیلرینه نه کی ایشلری رد ایتدیجی ایچون انفعال بسله دکلرینی سویله مکله مقابله ایده ییلیر. بو قورقو، بمعونلر مکز بر چوغندن استیضاح جسارتی قیراجققد. چونکه ناظرلره و بو میانه داخلیه ناظر من، «بر ایش رجاسی» ایچون کیدن بمعونلر مکز مهم بر یکنه بالغ اولدیغنه امیر.

مجلس مکز دردنجی سنه سی خنامه قدر بو حاللرک دوام ایده بیلمه سی. مع التأسف محتملدر. بو، واقعا بر فلاکت ایسه ده هر مصیبت بر نصیحتی متضمن اولدیغندن

کله چک انتخابنده العالم مکز. دها کوزک و دها همرین دوشونملری موجب اولاجغنی امید ایدمکز مستلی اولویوروز.

شهبندر زاده، قلهل

امیر علمی

«نووه یا ورده یا» به

حق نامه بر مخته

«نووه یا ورده یا» نک، «صبح» اولات، مقابله سی و مسابحک اوکا جوانی او قوندی. بزجه، مسابحک جوانی جای بحث دکدر. لکن روس جیریده سنک، عثمانی غزیه سنه او قوندی قوردماساللری، طوغریسی، آذان حقیقتک اکر اهله رد ایده چکی مرابیلکدر. نووه یا ورده یا، عثمانی حکومتک کندی ملکتمده اتخاذ تدایره مقتدر اولدیغنی «لطفاً» تصدیق بویوریورلر. حتی بو تدایر آره سند. اشکال، ترییه «ده اولانلری ده جائز کوریورلر، زهی مروت!

لکن بو تدایرک صورت تطبیقه «انسانیت!!» نامه اعتراض ایدیورلر. اکر ما کدوتیاده خلاف قانون و انسانیت معامله جریان ایتش ایسه، بزبو معاملاتی البته تحین ایتیز، حتی انسانیتی آقلاوری آلمه آلان چته جنوارلرینه قارشى بیلاولسه.

لکن بر آدمک دیکر بر آدمی تنقید حقنی قازانماسی ایچون، باعث تنقید اولان افعالندن متبری اولماسی لازمدر. نووه یا ورده یا کما کدوتیا قدر اوزاقلره واران نظری، عجا روهیده، کوزی اوکنده، قریاجلر آلتنده تلف ایدیان عاجز موقوفلره وارا میورمی؟ بومالر آتان، اوکنه کلن ابنای بشری قوردرلر کی پارالایان وحشیلره یاتاقلرینه قارشى فرط رحیمتیه متحس اولان روس غزیه سی، حبسخانه لره

غریلقده موضوع بحث اولان معلوماتکده ممکن مرتبه دخلی وارددر. بونکله برابر بو مرتبه علمله بیلین شیردخی «صورت قطعیده حقیقت» نامی آلاماز. زیرا تجربه ایدیلن شی ذوات و جواهر اولامایوب، نموت و اوسافدر. دیمک که بومصورت علمله برشینک ماهیتی دکل، تحولات و استحالاتی، تظاهرات و تکاملاتی بیلینیر.

مراتبی — معرفت نامی آلان صورت علم بودر. بومرتبه علم، شهود حقیقی و ماهیت و جواهر اشیایی تلقی و وابسته در.

بومرتبه علمه پیش و جدانلر هر عصرده اندر بولونیور. حق السیقین مرتبه سی بر شکل فیه ده تعریف چوق زور و اوزون توصیفاته محتاج اولدیغندن اونی سلوک و معرفت بخته ترک ایدیوروز.

فنا — بقا — چوق کیمهلر، فنا کلمندن «اندام و جسمانی محویت» فهم ایدرلر. حتی حقیقی وجدی سیر سلوک کورمیدیجی حالده تقلیدی بر عرفانه عارفانه غزللر انشادینه قالدیشانلرک اشعارنده بیله بومصورت فهم حسن اولونور.

آیتلمش و ینابرین مضرتلری منع ایدیش عاجزلره. قارشى بر ذره رفته مالک دکیدر؟

ما کدوتیاده هر سنه منتظماً چته لکزدیر بلدیجی، بیکلره انسان نعمت راحتدن محروم بر ایدیلدیجی و یوزلرجه مظلومک خون معصومی آقیدیلدیجی حالده بوتون ما کدوتیا حبسخانه لرنده بولونان عکومین و موقوفینک مقداری و برده قفقاسیه زندانلرنده ایکله ین زواللرک مقداری، نووه یا ورده یا، نهیه مقایسه ایتیموز؟ بلکه برازمبتدی و فقط عدل وانتظام حسیله منجس اجنبی بر حکومتک اجرا آتی، مخابرلرینک طرفگیری و تمصبه جیادت رؤیائی غیب ایتش کوزلریله کورده چک برده برازده کندی ملکتمده کندی حکومتک اجرا آتی کورسه و

قازاق عسکرلرینک آلتی آلتنده، مزاراقلر قارشوستده سینه جوانمردانه سی یاره له نن

روس طلبه سی صایه!

«ملکت»

مصاحب

شیخ الاسلام اقدی حضرتلرینه

مقام معلای مشیخته ارتقا ایدیلکیز زمان، سهونلرک چوق ایدی. اولایلرک مسرور اولایانلرده بولوندی. فقط اونلرک عدم مسروریتی، سزی ترقی پرور و تمجددکتر بیلدکلری ایچون ایدی. ذاتاً سهونلرده، بوسیله سهونلریدی. واقعا ذات فضیلتا بکیز کی برغریر، تاجیر بر جریده نک ارشاداته البته مقتدر بولونمادیغنی اعتراف ایدرسکده، عین اماله چاربان دلاورمک ساختاق عین زمانده بر چوق دیلر افشا ایتدیکندن، اثر تصادف اولارق «حکمت» ک بر

«خنافی الله» ی دورلو شکله توهم ایدنلر و هله سانکه کندیته خاص برمالی وارده اونی بربره کورتوروب نسلم ایتش قیلندن ظن ایله ینلرده چوقدر. ناصلکه «بقا» ینده صائون آیتش بر امتیاز کی تلقی ایدنلر کوریلیر.

فنا، حقیقت وجودی بیلمک دیمکدر. شو حالده اللهده فانی اولوق، ذاتاً اللهدن باشقه بذاته موجود برشی بولونمادیغنی شهوداً و ذوقاً بیلمک دیمک اولور. بقا، حقیقت وجودک مؤداسنده بالضروره بولونیلدیغنی بیلمک دیمکدر. شو حالده الله ایله باقی اولوق، ینه اللهدن باشقه بذاته موجود برشی بولونما. دینی بیلمک دیمک اولور.

مجمع — فرق — وادی — معرفتده جمع، وجودک وحدتی حسن و نهم و انانیت فارقه سنک بر خیال اولدیغنی تقدیر دیمکدر. وادی ذوقده جمع، انانیت و فرق وجدانی ین نسیان دیمک اولور. فرق بونک ضدی ایسه ده اصحاب جمعک فرقیله ارباب غفلتک شرک خفی و جهلیسی آره سند مناسب یوقدر.

اوچنجی کتاب

اصطوانات، اسما

رمضانی

نظر آ شو ایکنجی مرتبه معرفت طوغری بویوک برخطوه در. تجربه و مشاهده اوزرینه مبتنی اسلاردن بدأ ایله یوروتیه چک محاکمات و بونلردن چقاریللاجق استدالات عامه انسانه میسر اولات مرتبه مقبوله علمدر.

شوقدر که بومرتبه علمه دخی تصوفده «معرفت» نامی ویریه من. استدالات شهودیه و تجربه یالکنز عالمک وجدانی اعتباریه طوغری اولامایوب بو طو.

« مجلس عالی علمی » تشکیل دهند، کی تنباهی متعاقب طرف سامیکتزدن بر شو برای علمی « تشکیلند تثبث اولو غاسنه هر تصویر ک فوئنده سه و غش ویزم کی تلامیذک خاطرینه انجی بریده سی خطور ایدیهلجک یچه اصلاحاتک سایه همکیزده ساحه آرای حصول اولاجفته ایمان کتیرمیش ایدک. حالا بوطنیزی محافظه ایدیورر ومع مافیه یینه بعض معروضانده یولوئی مجبوریتی ده حس ایلورر . فضیلتیناها !

بزنطن ایشدک که ممالک وسیعه عثمانیه وحی انظار اسلامیه ده فضل و عرفانیه ، احتیاجات حاضره اسلامه اطلاع نامیهلجک مشار بالبنان اولان علما لائل اولورر قرق فاضل ا بر آرایه کتیریهلجک و یولهجه بر « شورای عالی » میدانه کلهلجک. مع التأسف یوغایه خیالیز ، خیال حالنده قالدی . شورای علمی نامی آلتنده علی العاده بر مجلس اداره تشکیل اولوندینی کورولدی . فی الواقع اکثر اعضاسی میبخت مأورلردن عبارت اولان پوشورایه ، مجلس اداره ناری ویرمکدن باشقا چاره یوق .

بر مجلس اداره به لزوم اولایلیر ، لکن بر مجلس عالی علمی ک عدم لزومی ایشد من . بنابرین کرک ولایانده وکرک مصر ، فاس ، هند کی مراکز اسلامیه ده یولونان افاضل جاب ایدیهلجک و مرکزده یولونانلرله برابرجه برانجمن عالی میدانه کتیرسلر

ایسته برتنی ده املوی اعلام مجزوی تکرار ایدیهلجک ، لکن ضروری در ، عفو یو یوریکر ا ادوار ماضیه انحطاط ، اسفلتی ارفا عاوی تنزیل ایل اشتغال ایشدی . خدمه دین ، علویت طرفنده یولوندقلری و ملک جماع قلینه مالک اولدقلری والحاصل وظیفه لری یو یوک و میجل اولدینی ایچون انحطاط واستبداد ک عظیم مکرر افسادینه اوکروه معروض قالمشدی . کفکول بدست تحیر دولاشدینم و فقط قفا دولاشدیرمادینم زمانلرده ازمنه ولایانه اوغرامش ایدم اوچ آیلر حلول ایتدیک و وقت مسلمان محله لری سکر یاشندن اون یی یاشنه قدر سوریلرله جو جقلرک استیلا ایتدیک کوردم . یولرک هیس یاشلرینه برر بیاض و یا ییل بزیراچه سی صادرسلر ، بزندن برتیق برتیق جبه تقلیدی شیلر کیه لردی . صباحدن ایشامه قدر سوافقلری :

اغلازلر یعقوب اغلازلر ، یوسفم دیو !

ویا خودده :

یمن الارنده ویس القرانی .

دیه باغیرازق دولاشیرلر ، کیسه به صباح اوقوسی

او یونمازلر و تیریا کیلری کویلرله پندیریرلردی . یو جوققلر هب قوتیه دن کایر . ده ا طوغریسی سسارل طرفندن کتیریلردی . دغدغه کارگاه حیانه بو صورتله داخل اولان جو جقلر اوچ بش سنه ، بو صورتله ته آله وقت کچیردکن صوکر ا بر مدرسه به نقل مکان ایدر و یوزده دوقسان دوقوزی بی سود و بی خود بر عمر کچیرر کیدردی . یچون ؟

چونکه مقصد عسکردن قورتولای ، چالیشادن یاشماق ، ولودیلانه و مسکینانه اولسون ، طفیلی واری اسرارحیات ائک ایدی . استبداد بومقصدی تسهیل و اعطا ایدیورردی : باشنه بر بزصارمق و بر مدرسه به قید اولای وظیفه میشت و وظیفه محافظه وطندن قورتولای ایچون کافی ایدی . مستشار بالطبع مستشار ، لکن اکثریت اعتباریه بوشکلده ، یو کا یقین صورتله و هر حالده محنت و ضرورتلر ، محرومیت و سوء مثالر ایشدنه ایشه باشلا یانلرده عشق دین ، دین نامه عزت و وقار ، حب وطن و ابتلائی خدمت یولو غاماسی غایت طیبی و یولو غاماسی باعث حیرت اولایلیردی . یو بواجت . ده ا طوغریسی یو جنایت اداره زانهلک ایدی . حد اولسون او کچدی . شیمدی خدمه دینه سوء قصد ایدن ، علمیهلک قدرنی تنزیل فکریی بسلرین کیسه یوق . عالیجنابانه و ترقی پرورانه تشیلر جانهلک مظهر تجلی اولورور . قالدی که ملتیزک اشغالنه مدعو یولوندینی موقع ممتاز ایله متناسب عالم و فاضل برهیت خدمت و ارشاد میدانه کتیرمکه چالیشمقندن ده ا یو یوک ، ده ا عالیجنابانه نه تبت اولایلیر ؟

فضیلتیناها !

اوروپانک احتی بعض برلرنده مملکتیزک ا برکوی یایاسنی نظر دفته آلام . یو یایاس . قریه نیک معنای تاملیه روحی ، ولی التعمیدر . یایاس براز طبابت عملیه ، براز جراحلق بیلیر . کویده طلیب یولونامایه جفتدن کویلیرله علاج یایان ، یو یین اضطرار ایشه خدمت ایدن یایاس در . قریه لرده زراعت مقشلقری . مهندسلسر ، حقوق تشلسر و سائر یولوناماز . لکن یایاس مامومات لازمه صاحب اولدینندن قریه خلقتنه یولرک قفدائی حس ایشدیرمن . والحاصل یایاس قریه خاتنک مادیات و معنویانده امدادینه یتیشه بیلیر و یتشیر . عجباً بزم کوی اماملرمن ، کوی خواجهلرمن نه حالده ؟

راهلرک طبقات بالاسنده علم آثار عتیقه و علم انسال قدیمده مکتوباتی سند حکنده « دو یووا » لر . بر « هکلی » حدندن قودورتهلجق درجه لرده علم حیوانات و علم حیانه اثرلر یازان « وایسان » لر و ده ا نلر یتشیرلر . بزده یچون یتشیرمین ؟ قوجه بر پروتستان هیئت علمیه سنی حجات باعث تمیزی اولان افکارک مجموعی دیمکدر . بومعناسیله

عینیتک تعریفی ، فنون و حکمتده جوق مهمدر . تصوفده بو تعریفده نظر اعتباره آلیماز دکل . لکن مؤداسی جوق رقیقدر . اولا بر آدمک عینیتی اله آلام . بر آدم ، مادام الحیاه ، عینیتی محافظه ایدر . کنجلیکنده ، کالنده ، شیخو حنده ، ضعیفله سه ، سمیزله سه ، بر ویا بر قاج عضونی ویا وصفی غیب بیله ایتسه ، بنه عین شخصدر . اوکیسه ، هیچ بروقت کندیسنک عین شخص اولدیننه شبهه ایدمن ، تغییرات کونا کونا کون اونک عینیشه خلل ویرمن . دیمک که عینیت ، تحولات کونا کونا آلتنده تحول و تبدل ایچمین « جهت » دیمکدر .

شوحالده . ایکی شی ، بر برینک عینی اولایلیرمی ؟

اوت ، لکن بر شرطله . هر ایکی شیده عین عینیتک قائم اولماسی شرطله . شوحالده ایشه اورطده حقیقی ایکیک ، حقیقه ایکی شی قالماز .

ایشته تصوفده صوک درجه مهم اولان عینیتک تطبیقاتی بو جهت لرده در .

مغلویت آلتنده ازن « درجه الله » لری ملت اسلامیه هر وقت یتشیرمکه مقتدردر . فضیلتیناها !

عجباً عونه نمای توقف و خرابی اولان و چون ا ارتق باقوش یاتاغی دینهلجک قدر تصاریف اعصار ایله خیر بالان مدرسه لرمزه نه وقت بادترقی و تجدد ایشهلجک ؟ نه وقت قدر خدمت دینی مسلك ایدینک ایسته ییلر . صحنه مغایر و برانه لر ایچنده ، چونی زمانک احتیاج و سوبه سینه مغایر کتایلری ، عقل و ترقیه مغایر بر اصول ایله تدریس ایدمهلک ؟

ایسته استابولدن و بر قاج یو یوک شهردن باشلانسه ، خراب ، کونه ، متروک و یا خود پک آرز طلبه استیجاب ایدمهلک قدر کوچوک مدرسه لردن فراغت ایدیلوب ده یولردن حاصل اولان مبالغ ایله بهری بشر یوز کشی آلاقی آتی قدر مدرسه عالیه دینه « انشا و یوتون مدرسه لرک منابع و اردائی یولرله تفصیل اولونسه و یو مدرسه لره رشده تحصیل کورمش اطفال قبول ایدیلنه ؟

باخصوص صرف و نحو عربی بی سهولتله اوکوه تهلجک کتایلر یازیلنه ، علوم دینه ایلر برابر مقدمات علوم طبیعی و ریاضیه و ده ا صوکراده ارزو ایدنلره علوم و فنون عالیه او قودوریلنه ؟ طشره لرده یا واش یا واش عین اصولی تطبیق ایدمهلک ، مکتب ابتدائی معلمی ، کوی امام و خواجه سی ، و سائر کچی خدمه دین یتشیرمکه اوزره اعدادی درجه سنده لیلی مدرسه لر آچیلنه ؟ یومدرسه لر آچیلنه ده بزمده چشم تلهمزده ، یاریم ایاق قابلربا ، رنگی صولش و بر برینه اوغاز البیسه لریله ، احتیاجدن صولش یوزلریله چاربان طلبه یرینه چشم افتخارمنه وقور چهره لری ، متواضعانه وساده زینتلریله شانلی برانقبالی ، بزذن حیرتی برنسل آتی نک خلول امکان حصولی یتشیر ایدن طلبه کورونه ؟

باقی ، مولانا واری خدان غیری !

فقیر برقصیریکر

شیخ مهرورس عرری

انتقادات

ژاندارمه لرمز

حکومتدن بر طلیس

کچد دوره سنده یز ، یعنی استبداد و اغتشاش

محی الدین عربی حضرتلرینک :

سبحان الذی خلق الاشیاء وهو عینا

یو یورماسی بو اعتبارلرده . اشیا ، حقک عینی در .

لکن بوندن جناب حقک حلول و تجزی قبول ایتدیک و یا خود بر جوق اعیانہ انقاسمی اصلا آ کلاشیلاماز .

اشیا ، حقک عینی در ، دیمک ، موجود حقیقی

بالکز جناب حقدر ، اشیا ایشه ، اشیا لئی اعتباریه

موهوم و معدوم و بالکز عینیت الیهلک مظهری

اولقی اعتباریه حقک عینی اولارق و اولدینی ایچون

موجوددر ، دیمکدر .

فی الواقع اشیا و شونده ثابت اولان جهت ،

اجزای مرکبه سی ویا بعض اوصاف میزه سی اولمایوب

اورده کی تجلی ، امر یعنی عینیتی در . زیرا که بو

عینیت ، اعیان ثابتدن عبارت اولوب اعیان ثابت

ایسه افکار الیهلدر . جناب حقک صفاتی ذاتک

عینی اولدینندن یعنی قیومیت ذاتیه دن باشقه محض

نابعدی وار